

<https://web.archive.org/web/20160820074838/http://www.prostir.ua/?blogs=yak-stvoryty-misiyu-yaka-nadyhaje-praktychni-porady> (дата звернення: 23.02.2023).

4. ISO/IEC TR 24028:2020 Information technology - Artificial intelligence - Overview of trustworthiness in artificial intelligence. International Organization for Standardization and International Electrotechnical Commission (англ.). URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:77608:en> (дата звернення: 23.02.2023).

ПЕРСПЕКТИВИ І МАРКЕТИНГОВІ ЗАСАДИ СВІТОВОГО ТРЕНДУ ПЕРЕХОДУ НА "ЗЕЛЕНІ" ЕНЕРГОНОСІЇ

Кофанов О.Є

Національний технічний університет України

"Київський політехнічний інститут Імені Ігоря Сікорського"

Проблема ефективної заміни нафтогазових палив (НГП) на палива біологічного походження (ПБП), особливо на такі, що виробляються з відходів виробництва, залишається вельми актуальною, враховуючи передові світові тенденції щодо переходу промисловості, автотранспортного комплексу й економіки у цілому на "зелені" джерела енергії. Активне використання НГП для живлення двигунів автотранспортних засобів (АТЗ) і спецтехніки у багатьох галузях промисловості не тільки створює значний тиск на довкілля, а й призводить до ірраціонального використання цінних природних ресурсів, створюючи при цьому вкрай небезпечні умови праці.

Отже, одним із найперспективніших способів переходу на "зелені" енергоносії є заміна НГП на ПРП. Проведені автором експерименти у межах запровадженого "зеленого" стартапу показали екологічну ефективність та економічну доцільність застосування змішаних біопалив (із вмістом біодизельного пального до 30 %об. для живлення дизельних двигунів АТЗ і спецтехніки гірничодобувних підприємств [1, 2].

Особливого значення цей проєкт набуває саме для нашої країни через її значну залежність від іноземних енергоносіїв в сучасних умовах економічної і політичної нестабільності. За даними [3], в Україні понад 62 % внутрішнього споживання бензину та до 90 % споживання дизельного палива (ДП) імпортного походження, хоча, за думкою багатьох експертів, до 35 % імпорту ДП може бути замінено національним виробництвом ПБП.

Згідно з [4], тенденції останніх років демонструють надзвичайно позитивний ефект розвитку різних гілок біоенергетики в країні і навіть перспективи продажу різних видів біопалив та енергетичної сировини на міжнародному ринку. Прийняття урядом країни закону України "Про альтернативне паливо" (зі змінами) надало значний поштовх до активного впровадження засад "зеленої" енергетики у нашій країні.

Добре відомо, що сьогодні маркетингові засади забезпечують найважливіші функції управління діяльністю будь-якого підприємства. Завдяки використанню методів маркетингового дослідження стає можливим прецизійний аналіз внутрішнього і зовнішнього середовищ, руху товарів,

розробки ціноутворення, продажів і комунікаційної політики підприємства, організація стратегічного і тактичного планування його діяльності. Отже, задля досягнення успіху на ринку, підприємство повинно розвивати й координувати інноваційну, екологічну та маркетингову активність [5].

На думку провідного вітчизняного економіста і маркетолога С. Ілляшенка [6], саме такий підхід буде найбільш ефективним завдяки впровадженню концепції інноваційного маркетингу (включаючи екологічний і "зелений" маркетинг), яка має на меті створити вдосконалені або навіть нові продукти – інновації, інноваційні продукти. Під інноваціями у нашому дослідженні маємо на увазі не тільки оновлені (або вдосконалені) продукти, але й нові чи вдосконалені технології, послуги і навіть нестандартні управлінські рішення, особливо в галузі збереження енергоресурсів і захисту навколишнього природного середовища. У цьому сенсі конкурентоспроможність вітчизняних підприємств значно підвищиться, а розвиток набуде рис сталості й збалансованості завдяки використанню "зелених" енергоносіїв біологічного походження.

Таким чином, автором розроблений "зелений" стартап-проект, який надає змогу значно скоротити обсяги використання у АТЗ НГП, яке характеризується високим "вуглецевим" слідом; зменшити викиди шкідливих речовин, у т. ч. й парникових газів. Вважаємо, що інноваційна діяльність підприємств, особливо їх автотранспортних парків, при частковій або повній заміні НГП на ПБП у поєднанні з концепцією інноваційного «зеленого» маркетингу не тільки покращить управління підприємствами, а й забезпечить збереження природних ресурсів, підвищить національну безпеку в енергетичній галузі і, як наслідок, сприятиме сталому, збалансованому розвитку нашої країни як повноправного члена світової і європейської спільноти.

Література:

1. Кофанова О. В., Кофанов О. Є. Валеологічні аспекти заміни вуглеводневого дизельного палива на біодизель. *Зб. наук. праць Вінницького нац. аграр. ун-ту. Сер. : Технічні науки*. 2015. Вип. 1(89). т. 1. С. 144–148.
2. Кофанов О. Є. Багатопараметричні моделі прогнозування складу і властивостей модифікованих біокомпонентом паливних систем. *Енергетика : економіка, технології, екологія*. 2017. № 4 (50). С. 176–183. DOI : <https://doi.org/10.20535/1813-5420.4.2017.128483>
3. Офіс ефективного регулювання BRDO. Виробництво біопалив дозволить Україні замінити до 35% імпортного дизелю і до 10% бензину. URL: <https://brdo.com.ua/top/vyrobnytstvo-biopalyv-dozvolyt-ukrayini-zamistyty-35-impornogo-dyzelyu-10-benzynu>
4. Сінченко В. М., Гументик М. Я., Баликіна В. В. Стан та розвиток біоенергетики в умовах чинного законодавства України та ЄС. *Збірник наукових праць Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків*. 2013. Вип. 19. С. 239–245.
5. Зяйлик М. Ф., Вівчар О. І. Особливості інноваційного маркетингу. *Вісник Дніпропетровського університету*. 2011. № 5(2). С. 185–190.

6. Ілляшенко С. М. Маркетинг. Менеджмент. Інновації: монографія. Суми : ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2010. 621 с.

СКРИНІНГ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Кучерявенко С.С.

*Науковий керівник: Мазаракі Н.А., д.ю.н., професор
Державний торговельно-економічний університет*

Перехід більшості країн до індустріальної системи розвитку, активний пошук розвиненими державами нових ринків збуту та сфер впливу, а також невпинний процес глобалізації, логічно зумовлюють присутність іноземного капіталу та збільшення ролі прямих іноземних інвестицій в процесі економічного зростання.

У Доповіді ЮНКТАД «Про світові інвестиції 2022» зазначається, що потоки прямих іноземних інвестицій відновилися до допандемічного рівня у 2021 році, досягнувши \$1,58 трлн, що на 64% більше, ніж 2020 року [1].

Проте, залучення іноземних інвестицій не завжди призводить до позитивного результату, а може розцінюватися урядом країни-реципієнта як потенційна загроза у зв'язку з: створенням іноземним інвестором конкуренції на внутрішньому ринку та вплив на галузі стратегічного значення, нанесенням шкоди національним інтересам, доступом держави походження інвестора до конфіденційної інформації громадян країни, що отримує інвестицію, тощо [2].

У зв'язку з цим постає необхідність існування чітко регламентованої та реально діючої на практиці юридичної процедури перевірки можливих ризиків іноземної інвестиції, та за умови виявлення таких – механізму блокування угоди. В іншому випадку, аргументувати свої дії як об'єктивна необхідність з питань національної безпеки, громадського порядку, охорони інтересів людини та держави буде неможливо, та зумовлюватиме негативні наслідки: судові спори, матеріальні втрати, погіршення інвестиційного клімату тощо.

Одним із таких механізмів аналізу є скринінг прямих іноземних інвестицій, що став актуальним лише останні декілька років, хоча не є новим та тривалий час функціонує в економічно розвинених державах в тій чи іншій формі.

З жовтня 2020 року у Європейському Союзі застосовується Регламент (ЄС) 2019/452, що встановлює рамки для перевірки державами-членами прямих іноземних інвестицій в Союз на підставі безпеки чи громадського порядку [3].

У 2021 році три держави-члени запровадили новий механізм перевірки, шість держав-членів розширили існуючі режими, а сім ініціювали консультаційні чи законодавчі процеси для впровадження нових режимів [4].

У Сполучених Штатах Америки діє Комітет з іноземних інвестицій (CFIUS), що є міжвідомчим органом, який має повноваження щодо перевірки та оцінки інвестицій, що можуть призвести до контролю над активами американських підприємств [5].